

vestnik

"MESSENGER" GLASILO SLOVENSKIH DRUŠTEV V AVSTRALIJI

LETNIK XXII, ŠTEV. 11

Registered for posting as a periodical — Category "A"

NOVEMBER 1977

Manifestacija naše življenske volje

"Ne zmagati, marveč sodelovati!" — je bilo geslo vseh sodelovalcev ob tej razstavi. Iz tega gesla povzemamo koristen nauk, da bomo tudi v bodočih kulturnih podvigih uspeli, če se bomo tega pravila držali.

Zares lahko rečemo, da so vsi, prav vseh deset slovenskih razstavljalcev pokazali enotno voljo, da se kot etnična skupina uveljavimo, ne le kot posamezniki in ambicije posameznikov.

Opazilo se je, da razstavljenata slikarska dela niso bila vsa na enaki ravni, niti ne vsa v svoji lastni, svojski tehniki. Vendar krivico bi storili vsem njim kot celoti, če bi se spuščali v globljo kritiko posameznih razstavljenih del. To ni naš namen! Naš namen je, da svojsko slovensko likovno umetnost vzbodbujamo, umetnikom pomagamo naprej k še boljšim uspehom.

Naš namen je, da bi vsakoletna tovrstna razstava pokazala boljše in boljše uspehe.

Nesebičnost že priznanih umetnikov, kot je, na primer, primer naše umetnice Romane Favier-Zorlut, je v tem primeru še

tembolj hvale vredna, ker sili navzgor še druge, ki so bili doslej nekako nezapazeni.

Tudi na drugih poljih imamo mnogo nezoranje ledine. Bog daj, da bi se med nami našli orači. Bog daj, da bi se v našem matičnem društvu SDM vselej našlo razumevanje za kulturno delovanje, ki ni vezano na finančen uspeh.

Med sto in sto obiskovalci te naše razstave likovne umetnosti nismo zapazili nekih posebnežev-sladokuscev v tej panogi. No, nekaj desetin obiskovalcev je vendarle kritično lahko cenilo posamezna dela, ostali so prišli, da manifestirajo našo skupno voljo za naš skupen napredok. V tem dejstvu je naša moč; imamo zaledje!

V imenu uredniško upravnega odbora "Vestnika" naj se ob robu zahvalim za vso pomoč SDM, prav posebno pa še njegovemu zelo aktivnemu odborniku go spodu Božu Lončarju, kateremu gre levji delež, da je ta naša razstava tako lepo uspela.

K. Kodrič

29. oktober 1918 je bila v Ljubljani proglašena slovenska neodvisnost.

Na misel, da je treba v Ljubljani postaviti vlado, sta prišla dopoldne 29. oktobra Izidor Cankar in Janko Brejc. Šla sta v Tavčarju in mu predlagala ustavitev narodne vlade. Še isto dopoldne so se zbrali pod Tavčarjevim predsedstvom zastopniki SLS in JDS in sestavili listo vlade. Nato so telefonirali za potrdilo predsedstvu Narodnega vječa v Zagrebu. Takoj, ko je Zagreb še tistega dne zvečer dal potrdilo o ustanovitvi narodne vlade v Ljubljani, se je vlada ob sedmih zvečer sešla k prvi seji . . .

IŠČETE KRAJ, KJER SE BI SPROSTILI IN RAZVEDRILI?

— VSAK VIKEND V ELTHAM!

PRIJETNA OKOLICA, PRISTNA DOMAČA POSTREŽBA.

— ODMEV AVSTRALSKIE SLOVENIJE!

Published by:

Slovenian Association, Melbourne
P.O. Box 185 — Eltham, Vic., 3095

Address for Sydney:

Slovenian Association, Sydney
P.O. Box 93, Fairfield, NSW, 2165

Telephone:

Melbourne: 459 8860

Editor:

Marijan Peršič

Set up and printed by:

Polyprint Pty. Ltd.

Price — cena:

30c

Annual subscription — letno:

\$4.00

K NOVIM USPEHOM

Preveč za vsa upanja in načrte. Še veliko je stvari, ki bi se dale in ki se morajo napraviti. Na primer razvitje društvenega praporja in odkritje Prešernovega spomenika v avli doma.

Število društvenih članov narašča, a žal prepočasi. Želja odbora je, da se njihovo število podvoji, potroji. Še veliko je Slovencev v Sydneju, ki si žele stikov in sodelovanja z ostalimi sonarodnjaki, in ni lepše priložnosti da store to ravno v okviru Slovenskega Društva. Naj vsak nečlan, ki to čita, razmisli, kaj mu Društvo vse nudi, in naj se znebi občutka, da je to le slovenska gostilna, kot nekateri očitajo. Za vsakogar je nekaj pripravljeno. Zabave, ples, športna tekmovanja in drugo. Lahko s ponosom trdimo, da stoji naš dom verjetno na najlepši točki v okolici Sydneja. Svež zrak in čudovit razgled se nam ponuja z vrha našega hribčka. Pijače, jedače in veselega razpoloženja nam nikoli ne primanjkuje. V kratkem času bomo pričeli s poukom Slovenskega jezika za naše otroke, ki imajo probleme z materinskim jezikom. Pouk bo kvaliteten in uspeh zagotovljen. Pa tudi drugih zabavnih in kulturnih prireditev ne bo manjkalo. Prvič v zgodovini društva bomo pričakovali Novo leto v našem domu. Poudarimo naj tudi, da imajo člani 50% popust pri vstopnini za vse zabave. Torej, kje je še kakšen vzrok, da se ne včlanite v naše društvo.

Novi odbor si predvsem želi, da bi se sodelovanje med njim in člani razširilo in poglobilo. Le tako bo društvo še bolj prosperiralo v svojem obstoju. Seje odbora so odprte za vse člane, ki se preje pravočasno prijavijo. Vsak tehten nasvet, pomoč pri delu in tudi utemeljena kritika, so dobrodošli. Zavedati se moramo, da je društvo last vseh članov in ne samo odbora. Torej, vrata za sodelovanje so odprta na vseh področjih. Pomoč članstva je potrebna in zaželjena. Tudi naš časopis potrebuje dobrih dopsnikov, ki bi nas obveščali o delu in življenju Slovencev, o njihovih problemih in željah. Tako bomo lahko zboljšali njegovo kvalitetno in upravičili njegov obstoj.

Torej, dragi rojaki, Slovensko Društvo pričakuje, da bodo prijave za članstvo začele kar deževati. Sprejema jih vsak odbornik, ali pa jih osebno izročite v prostorih društva. Naše geslo naj bo: Postani član! Nasvidenje na našem hribčku!

Marjan Tomažin

Pripravlja se ustanovitev
SLOVENSKEGA AKADEMSKEGA
DRUŠTVA.

Za informacije pišite na naslov:
Tomaž Možina,

76 Liverpool Street,
Dover Heights, NSW, 2030

Telefon: 662-3527.

Lepo uspela

RAZSTAVA LIKOVNE UMETNOSTI

na našem elthamskem gričku

Pred nekaj meseci rojena ideja, je obrodila bogat sad

VESTNIK, glasilo slovenskih društev Avstralije, je pod okriljem Slovenskega Društva Melbourne dne 22. in 23. oktobra priredil razstavo Slovenske Likovne Umetnosti v Viktoriji.

Stotine in stotine naših rojakov ter njihovih prijateljev si je ogledalo, kaj zmorejo naši umetniki — slikarji, med njimi mnogi, ki so v novo domovino prišli v zelo rosnih letih.

Razstavo naših kreatorjev pa so si ogledali tudi zelo visoki gostje: med drugimi minister za imigracijo v Viktoriji, g. Walter Jona, senator gospod Miša Lajovic, predsednik občine v Elthamu G. Marshall, pozvana T.V. osebnost Gus Mercurio.

V soboto, 22. oktobra, ob 3. ure, popoldne je naša prikupna napovedovalka, gdč. Jana Gajšek, stopila k mikrofonu ter na oder povabila predsednika S.D.M. gospoda S. Prosenaka, ki je množici predstavil častne goste. Gospodu S. Prosenaku je sledil govornik, časten gost, senator Miša Lajovic. V svojem govoru je gospod M. Lajovic povedal pomen te razstave za našo etnično skupino, smisel in namen naših kulturnih ustanov ter ob koncu dejal, da je ponosen, da kot Slovenec pripada tako ustvarjalni etnični skupini.

Govornik, gospod Gus Mercurio, katerega mnogokrat vidimo na Chanel 0, pa med drugim ni pozabil povdariti, da tudi on pripada etnični skupini v Avstraliji — je Američan.

Hon. Walter Jona, minister za Emigracijo Viktorije, pa se v svojem govoru ni omejil zgolj na pohvalo tako kvalitetne razstave majhne etnične skupine, segel je dalje, razgledal si je naš hribček, zgradbo in vse druge objekte. Videl in pohvalil

je številčno udeležbo na razstavi. Bil je navdušen za naša prizadevanja. Povem naj še, da je bil naš Minister za emigracijo, prvi kupec slike, naše umetnice-slikarke Jane Nemeč.

Ministrju za emigracijo je sledil govornik gospod Relja Plavšak-Plar. Gospod R. Plavšak nas je v svojem nagovoru predvsem čustveno vzburil. Poleg lepih besed in verzov, katere je za nas položil na plaketo, katero je daroval Slovenskemu Društu Melbourne, nam je podaril še svojo prekrasno sliko vrha našega očaka, Triglava, ovekovečeno z Aljaževo kočo.

Bivši federalni poslanec Delavske Stranke, gospod R. Mathews žal zaradi zadržnosti ni mogel prisostvovati otvoritvi naše razstave. Ni si pa mogel kaj, da bi nas ne obiskal dobro urico prej. Kot gostu ki iz opravljenih razlogov ne more prisostvovati svečani otvoritvi smo napravili izjemo ter ga popeljali na razstavlje, kjer si je ogledal vsa dela naših umetnikov. Kaj je bil odgovorni urednik "Vestnika", goznan kot naš dober prijatelj?

Poslednji govornik te svečane otvoritve je bil Odgovorni urednik "Vestnika", gospod Marjan Peršič. Ker je bil govor gospoda Marjana Perišča zaključni na tej svečanosti, in ker je bil zato najbolj po-klican, da visokim gostom ter množici predstavi namen te razstave ter kulturno-zgodovinsko obeležje naše stare domovine in nas, njenih pripadnikov v Avstraliji, se je Odgovorni urednik "Vestnika" nekoliko globlje razgovoril: gospod M. Peršič nas je v svojem govoru popeljal nazaj za celo tisočletje, tja v dobo, ko smo se naseli na našem ozemlju in ko smo nasledili že tamkaj vzniklo kulturo bivših Ilir-

cev ter drugih. Zares nič oprijemljivega se ne da povedati, kako so se, čeprav še šibke kulture bivših narodov, na tem ozemlju spajale z novosanseljenci, Slovenci. Jasno pa nam je, da smo prevladovali in prevladali. Ko so naše korenine segle globlje v slovenski zemlji, smo iz nje jeli črpati vire. Stoletja in stoletja so že minula, kar smo zapazili prvo (čeprav naivno) likovno umetnost na naših tleh. Zatem smo nadaljevali in se ovekovečili več ali manj z likovnimi deli za naša cerkvena svetišča. Pomembno je, da zapažamo našo likovno umetnost mnogo prej, kakor pa našo pisano besedo.

Prva naša likovna šola sega tja v 14. stoletje. Zanimivo je, da jo je odpril Janez Ljubljanski prav v Ljubljani.

Po besedah govornika smo bili odtlej, sploh od Renesanse naprej, Slovenci nekakšno mostišče med Vzhodno in Zapadno Evropo. Kaj kmalu za tem pa smo se oslonili in sprejeli popolnoma zapadnoevropsko kulturno smer. Brez dvoma nas je v to smer popeljalo krčanstvo.

Odtlej naprej smo Slovenci zastopani prav v vseh kulturnih smereh, ki so vznikle na naših tleh, ali v Zapadni Evropi — z izjemo socialnega realizma nekaj let po 2. Svetovni vojni, ki ni lasten Z. Evropi, marveč je iz političnih razmer lasten zgolj Slovencem.

Slovenska likovna smer je danes ponovno enaka likovnim smerem Zapadne Evrope.

Celotno slovesno otvoritev je posnel radio 3EA za svoje poslušalce.

NA HRIBU DELAVNA AKCIJA

Clovek bi rekel: "Delo pa vendar nikomur ne diši." Toda ponosni smo lahko na naše člane, ki so se tej Delovni Akciji odzvali v tako velikem številu in kot ste opazili, njihov odziv je bil čisto nasproten temu mišljenju.

Okoli sto članov se je v nedeljo, 18. septembra, zbralo v Elthamu, da s skupnimi močmi odstranimo nerabljiv material, smeti in izpulimo kakšno ponepotrebljivem še rastečo plevel.

Kako se je delo vršilo, ne vem, ker sem se sama tisto nedeljo udeležila "Walkathona". S tem pa ne mislim da se brez mene ni naredilo ničesar. Ravno obratno! Saj sploh ne bi imeli orodja zame, ko pa se je tega dela lotilo toliko število članov.

Pomladanski ples

Osmega okt. se je v prostorih SDM oddržal "Pomladanski Ples" z izbiro "KRALJICE NAGELJNOV". Dekleta in žene so si pridobile prav lepo število nageljnov, ki so tako hitro izpraznili košarice prodajalk, da nekaj fantov niti ni imelo priliko svojemu deklemu podariti nekaj cvetja.

Pa recimo fantje, da ste bili počasni, zato drugič malo hitreji!

Prelepa krona, spletena iz nageljčkov, kar je bilo delo Ge. Dragice Gelt, je čakala srečno dobitnico.

Ta večer smo med nami imeli tudi gosta Slov. Društva iz Wodonge, Ga. in Gos. Kromar, katera smo naprosili za žirijo. Ko sta prešela nageljna deklet, katera so jih imela precejšnje število je krona bila podeljena Gdč. Dannie Majcen, ki si je s svojo simpatijo pridobila kar 52 nageljnov. Zelo lepo število, kajne? Danica, ki odrašča v lepo dekle si je to ime in pokal prav gotovo zaslужila in po tem lahko tudi vidimo koliko oboževalcev ima. Čestitamo!

Naj tudi omenim, da smo ob približno 10. uri bili prikrajšani z električnim tokom. Še vsa sreča, da nismo ostali v popolni temi in smo ob svečah in raznimi pripravami za ozvočenje, kar nadaljevali s plesom. Toda ni bilo dolgo, ko smo se ob navadni svetlobi lahko naprej zabavali ob glasbi ansambla "Sava", ter istočasno slišali ansambel "Planinka".

Isti večer je naš predsednik, Stanko Prosenak, z ženo praznoval 16. obletno poroko. Vsi člani SDM vama iz srca čestitamo in upamo da bosta v

**ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRAJSKIH,
ALI SLOVENSKIH PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .**

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

**JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.**

**209-215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068
Tel. 48 6656 — 48 8757**

Postreženi boste v domaćem jeziku

Brez ugotavljanja sem prišla do zaključka, da je najmlajšim najbolj pri srcu igrališče in se tudi tokrat niso ločili od njega, saj so pobirali papirčke, zlagali steklenice itd. Mladinci so na košarkaškem igrišču teptali tla, najstarejši pa so se ukvarjali z električnimi napravami, mizarstvom in s tem ali onim. Da ne pozabim omeniti balinarje, ki so gladili svoje steze za Balinarsko Tekmovanje, ki se je nato vršilo naslednjo nedeljo.

Koliko žuljev je bilo, ne vem, saj pritoževal se ni nihče. Morda pa ste res bolj navajeni motike in grabelj, kot sem si jaz mislila.

Ta naš hribček sedaj izgleda tip-top, zahvala pa gre vam vsem, ki ste k temu pripomogli.

podarjenem zibalnem stolu skupaj preživelu še mnogo let.

oo

V soboto, 1. okt. je SDM bilo gostitelj petim nacionalnostim, ki bodo v pomoč "Caulfield Hospital" v kratkem oddržali kulturni večer v "St. Kilda Town Hall".

Med našimi slovenskimi organizacijami bo Slovence zastopalo SD Planica z ansamblom "Veseli Planinci" in SDM z ansamblom "Sava".

Med drugimi nastopajo: Argentinska in grška folklorna skupina ter švicarski in italijanski ansambel.

To skupno srečanje v Elthamu je bila kot generalka vseh nastopajočih in ponosni smo lahko da imamo prostor v katerega sprejememo goste. Lep dan je na naš hribček privabil zelo lepo število publike med katerimi je bila tudi televizijska kamera "Channel O", ki je na prostem snemala ples grške in argentinske folklorne skupine, ples naših mladincev ob spremljavi ansambla Sava in Veselih Planincev, ki so Slovence predstavljali kar v več kot petdesetih narodnih nošah.

Lahko rečem da smo Slovenci kot skupnost, s tem še eno stopnjo višje pri spoznavanju različnih nacionalnosti, med seboj.

Po končanih vajah in snemanju so vsi gostje bili povabljeni v kuhinjo, kjer so jim naše članice postregle s kavo in pecivom.

OD NEKDAJ LEPE SO SLOVENKE

"To se je zopet dokazalo, ko je 10. oktobra bila izbrana za Miss Victoria gospodična GLORIJA KROPE.

Glorija je rojena v Avstraliji. Je pa slovenskih starišev. Oče g. Mirko Krope je iz Maribora, mama Ina pa iz prelepe Rogaške Slatine.

Vsem je znano kakšno veliko dobrodelno naloge ima Miss Victoria, ko nabira denar za spastične otroke. Prepričani smo, da bo Glorija to izvršila zadovoljivo in v polni meri.

Smo zelo ponosni nate, Glorija, in čestitamo k tvojemu uspehu. Istočasno čestitamo tudi srečnim starišem, bratcu Billyju in sestrici Rosemary.

Vaša teta in stric
Cilka in Oto Zdražil ter vsi bratranci
Cilka in Oto Zdražil
ter vsi bratranci in
sestrice."

(Odkar smo dobili gornje pismo v priobčitev je gdč. Gloria Krope bila izbrana za Miss Australia. Nedvomno izredna čast.

Smo tudi mi veseli njene izbire, toliko bolj, ker je hčerka starišev, ki prihajajo iz naše zelene Štajerske. Ven-

dar pa je bilo naše vzhičenje nekoliko skaljeno z izjavami na TV in v časopisu, po katerih naj bi bila gdč. Krope avstrijskega porekla. Kakorkoli že, vsemi vemo, kje sta Maribor in Rogaška Slatina, pa tudi družina Zdražil, od katere smo dobili gornje pismo je poznana kot slovensko zavedna. Saj je bila med pionirji slovenskega udejstvovanja v Melbournu in sedaj že poročeni sestrični gdč. Glorie, Evelin in Lilijana sta še kot majhni deklici krasili naše odre v slovenskih narodnih nošah.

Treba bi bilo bolj podrobno poznavati razmere, predno bi mogli kogar koli dolžiti za zmedo. Dejstvo je pač, da je družina Krope, še predno se je Glorija rodila, prišla v Avstralijo direktno iz Avstrije. Kakorkoli že, Glorija zasluži naše iskrene čestitke. Njeni lepoti, prikupnost, ponašanje in bistrost so brez dvoma izredni in so ji po pravici pridobili ime Miss Australia.

Nam vsem pa ta epizoda kaže, kako veliko in koristno vlogo vršijo danes tukaj slovenske šole, ki poskušajo podati otrokom pravo zaledje njih po-rekla. — Op. Ur.)

POSTANI ČLAN S.D.M.

